

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

III. ÉVFOLYAM, 236. SZÁM

1946 OKTÓBER 20, VASÁRNAP

Teljesítendő kívánságok

A Baloldali Blokk közölte kívánságát a Kisgazda Párttal. Az átnyújtott levél közzétételét nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a jelenlegi helyzetűkkel valószínűleg megoldódjék. Úgy is lett megszövegezte, hogy ne a szakadékok mélyítse, ne az ellentéteket élezze, hanem közös nevezőre juttassa az ország demokratáit.

A kívánságok nemcsak teljesíthetőek, hanem teljesítendőek is. Most megmutatja a Kisgazda Párt: mennyire viseli szívén a kis parasztok érdekeit, érettek akar-e harcolni vagy velük szemben foglal állást. Ha a Kisgazda Párt valóban a parasztok pártja, akkor boldogan együtt halad a baloldallal az ipari árák 25 százalékos csökkentéséért, a parasztszövetkezetek megerősítéséért, a mezőgazdasági és vegyipari ipar államossításáért, a malomzsora letöréséért, a kisparaszti adó alóli mentesítéséért, a bankok ellenőrzéséért, a közigazgatás paraszti felállításáért folytatott harcban.

A koalíció soraik bomlasztó reakció kiséprése a Nemzetgyűlésből ugyancsak egyformán érdekel minden dolgozó demokratának. A köztársasági kormányt és a pártok összefogását állandóan háttérben tartó belső bírákkal együtt haladni tovább nem lehet, ha csak nem akarjuk véglegesen munkaképtelenné kárhoztatni a Nemzetgyűlést és a kormányt.

A Baloldali Blokk párttal és a Szakszervezeti Tanács a magyar munkásság és parasztság legsürgősebb követeléseit írták most is zászlajukra. Ezekért harcolni nem párt, vagy pártok, hanem az egész nemzet kötelessége.

A Baloldali Blokk levelet úgy fogalmazta, hogy az a kisgazdapárti demokratikus vezetők könnyen elfogadassák híveikkel. A levél nem sért pártérzékenységet, józan szavakkal mondja meg, hogy mi a tennivaló és a feltétlenül szükséges feltételek kihangsúlyozza: különösen, a Kisgazda Párt demokratáival a Baloldali Blokk a magyar nép kívánságait megvalósítandó.

A válasz sürgős, a Kisgazda Pártnak gyorsan kell határozni. A parasztság megsegítése nem várthat magára és a munkásszállás látni kívánja végre, hogy magának, a dolgozóknak építse az országot vagy pedig a reakció kedvére. A Kisgazda Párt vezetőinek állást kell foglalniuk: vagy a baloldallal mennek együtt a parasztszövetkezetek, munkásokért és minden dolgozóért vagy pedig a tökével kötnék szövetséget ellenük.

Reméljük, hogy a Kisgazda Párt nem lép Nagyvárad áruló útjára, hanem a szavakon fejtül végre tetteiben is demokratikus párttá válik.

Az amerikaiak megsértik a dunamenti országok önállóságát és megbénítják gazdasági életüket

A moszkvai rádió a dunai hajózás kérdéséről

A moszkvai rádió rámutatott arra, hogy a párizsi békeértekezleten a szovjet küldöttség hangsúlyozta: az amerikai és angol küldöttségnek a dunai kérdéssel kapcsolatos követeléseit alaptalanok. Az angol és amerikai küldöttségnek a szavazatok számtani segítségével sikerült elfogadtatni követeléseiket, amelyek értelmében a Dunán nemzetközi folyamnak nyilvánítják és a dunai hajózás ellenőrzésére nemzetközi szervezet létesítene.

Lényegében ezzel a dunai hajózást és a dunamenti államok gazdasági életét az angol és amerikai tőkének rendelik alá és ezeknek megsértik gazdasági függetlenségét.

Az amerikai hatóságok azzal gya-

korolnak nyomást a kis dunai országokra, hogy Ausztria és Németország amerikai övezetében a volt ellenséges és szövetséges dunamenti országok 800 hajóját lefoglalták és személyzetüket részben fogságba vetették. Ezeket a hajókat annakidején a németek rabolták el ezektől az országoktól. A gazdasági inakétség célja politikai eredmények elérése.

A kis országokban nagy nyugtalanság észlelhető, de ezek a hajók az ütköztetés szerepét töltik be és az amerikaiak nem adják vissza a kezükben lévő ütköztetőket.

Ilyen módon az amerikaiak nemcsak igyekeznek rákényszeríteni a dunamenti országokra a XIX. szá-

zadbeli imperiaizmus akaratát az európai Duna-bizottság felújításával, hanem gyakorlatilag is megátaladják törekvéseiket.

Ezzel megbénítják a dunamenti országok gazdasági életét, megsértik önállóságukat és nehézségeket gerjesztenek az amerikai hatóságok a gazdasági újjáépítés elől.

Az amerikai hatóságoknak ez az eljárása nagy visszatetszést keltett az amerikai országokban. Ezek a nemzettek támogatják a szovjet küldöttségnek az álláspontját, amely a dunamenti államok függetlenségének védelmét célozza és ragaszkodik ahhoz, hogy a dunai kérdések megoldása a dunamenti országok saját ügye.

Az amerikai nép baráti kezét nyújt a szovjet népnek

— hangoztatta Byrnes rádióbeszédében

Byrnes külügyminiszter rádióbeszédében kijelentette, hogy az amerikai nép baráti kezét nyújt a Szovjetunió népének és a világ valamennyi többi népének is, melyek belefáradtak a háborúba. Ovakodjunk attól a hiedelemtől — mondotta —, hogy azok a késedelem és fennakadások, amelyek a békére irányuló céljaink végrehajtásában bekövetkeztek, elkerülhetlenné fesszik a fegyveres összecsapásokat. Az összehittetés elkerülhetlenségének gondolata akadályozza Európa gazdasági újjászülését és mesterséges feszültséget idéz elő az államok között és az államok bejso életében. Továbbra is azon egykiszünk, hogy biztosítsuk a barátságot a Szovjetunióval és minden más nemzettel, biztosítsuk az igazságot és jogot

másoknak és a magunk számára is. Együtt kell működni a világ rendjének felépítése érdekében, nem azért, hogy fenntartsuk, a fenálló állapotunkat, hanem hogy övünk az igazságon alapuló békét és szabadságot.

Byrnes ezután kijelentette, komolyan reméli, hogy Csehszlovákia, Magyarország, Románia és Bulgária a jószomszédi együttműködés alapján bonyolult nemzetközi kérdéseinek közös megegyezéssel majd valami olyan megoldást találhatnak, mint amilyenek nemrégiben Olaszország és Ausztria között Dél-től kérdéseiben létrejöttek. Végül megismételte, hogy az amerikai nép baráti kezét nyújt a szovjet népnek és minden más népnek, amely belefáradt a háborúba.

Göring köldökében rejtette el a méregfiolát

Nürnbergi jelentés szerint a nyomozás megállapította, hogy Göring a cianidalt tartalmazó üvegeset a köldökében rejtette el. Közvetlenül az öngyilkosság elkövetése előtt lefeküdt priccseré és nyakig betakarózott. Az órnak nem tűnt fel, amikor köldökéből kivette a méregfiolát, mert keze általánosan a takaró alatt volt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a méregfiolát hosszabb idő óta rejtgethette a volt birodalmi marsall, mert az állandó izgatás miatt kisebb genyenedést állapítottak meg a holttest köldökében.

hogy elégették azokat a hőhárköteleket, amelyeket a halárfélték kivégzésénél használtak.

DECEMBER 31-ÉN MEGSZÜNİK AZ UNRRA

Sommer, az UNRRA magyarországi főmegbízottja kijelentette, hogy Magyarország a nemrég felémelt keretben is csak 5 millió dollár UNRRA segélyt kap. Bár Magyarország az újjáépítésben végzett kiemelkedő eredménye alapján méltó volna további segélyekre, sajnos december 31-én megszűnik az UNRRA és ugyanakkor megszűntetik támogatásukat a más külföldi segélyszervezetek is.

Ismeretlen merénylő kiskilatta a motorost Szoboszló mellett

Október 18-án az esti órákban Kaba és Hajdúszoboszló állomás között Benedekvölgy megállóhelyen egy biztonsági motorvonat kiskilott és az árokba borult. A motorvonat személyzetének és utasainak komolyabb bajuk nem történt, ami a kezelő személyzet éberségének köszönhető.

A baleset úgy történt, hogy Benedekvölgy megállóhelyen a kitérő vágány lezart és lezajegzett vágányt ismeretlen tettes feltörte, átállította és így a motorvonat a roncsokkal elhittott vágányra szaladt és ott kiskilott.

A tettes kézrekerítésére a nyomozást a rendőrség és az államügyészség teljes erővel folytatja. Az államvasutak igazgatósága a nyomravezetőnek 2000 forint jutalmat tűzött ki. Aki a merénylő személyével kapcsolatban adatokkal rendelkezik, jelentkezzen az államrendőrség debreceni megyei kapitányságának I. emeleti 47. sz. szobájában.

Nagy Ferenc ma válaszol a Baloldali Blokk levelére

Nagy Ferenc miniszterelnök vasárnapi békési beszédében nemcsak a Kisgazda Párt eddigi működésével fog foglalkozni, hanem a párt új munkaprogramját bírdeti meg, hanem a Baloldali Blokk leveleiben foglalt kívánságokkal is foglalkozni kíván. A békési nagygyűlésen megjelenik Tildy Zoltán köztársasági elnök is.

KOSSA ÉS KÉTHLY ELVÁRSÁK MARADNAK A NEMZETGYŰLÉS ALELNÖKEI

Fővárosi lapértesülések szerint a pénteki pártközi értekezleten megállapodtak abban, hogy a Nemzetgyűlés alelnökeiként imét Kéthly Anna és Kossa István elvtársak jelöljék.

Az aranyforgalomról és készletről jelentést kell készíteni

Az aranyellenőrző bizottság közli, hogy az aranytárgyak előállításával, feldolgozásával, vagy forgaombalozásával foglalkozó iparosok és kereskedők, valamint fogorvosok és fogtechnikusok kötelesek Nagy-Budapest területén 1946 november 1-től, egyéb helyeken 1946 november 10-től kezdődően a bármilyen címen átvett, szerzett, előállított, átadott, vagy felhasználott, aranyat, ideértve az úgynevezett fogászati aranyat is, illetve az aranytárgyak tekintetében lebonyolított minden nevezendő forgalmukat, az aranyellenőrző bizottság által 1946 október 28-tól kezdődően rendelkezésre bocsátott havi forgalmu papóba, valamint a havi készletbejelentési könyvbe kell bejegyezni.

Ötven kislakás építésre kapott engedélyt Debrecen

A 100 munkáslakás építkezésének ügyében Budapesti megérkezett dr. Szabó Zoltán újjáépítési miniszteri tanácsos és a város vezetésével tárgyalásokat folytatott. A miniszteri tanácsos 113.000 forintot engedélyezett a kislakásépítésre és további 127.000 forint engedélyezésére javaslatot tesz a miniszternek. Elyben elhatározták, hogy 50 kislakást épít egyelőre a város és a még hiányzó 160.000 forintot a postármester elvtárs fogja kérti a belső pénzügyminisztériumoknál.

További 270.000 forintot engedélyez az újjáépítési minisztérium a munkanéküliség leküzdésére megindítandó munkálatokra. Ez az összeg megközelítőleg sem elegendő a szükséges munkálatokra.

Helyreállt a rend Dorogon

A főispáni hivatal nyilatkozatot adott ki, amelyben tisztázza, hogy téves volt az az értesítés, amely szerint Hajdúdorogon a gabona közraktárt feltörték volna. A vetőmag kiosztása még szünetel, a termelési bizottság elszámoltasá miatt.

Az utalványosításnál és a gabonarakár előtt vajában tumultus volt; a termelési bizottságot a vetőmagigénylők, főleg a hadigondozottak annyira meglepték, hogy nem tudta zavartalanul folytatni munkáját. A rendőri különítménynek azért kellett kiszállni Dorogra, mert amikor a dorogai várakozták a vetőmagkiosztásra, akkor szállították el Nádudvar község vetőmagkiutalását is. Ez annyira fokozta az izgatalmat, hogy egyes hangoskodók azt kiáltották: akadályozzák meg a községből a búza kiszállítását. Nagyobb incidens azonban nem történt és Nádudvarra a vetőmagot elszállították. A rend teljesen helyreállt.

Feljelentette lériét gyilkosság miatt

Újvárosi Kereskes Ferenc 20 éves kabin-gazdalkodó állott tegnap a törvényszék előtt azzal vádolva, hogy 1945. április havában a Kaba melletti Géger Árpád-féle tanyán egy ismeretlen kalotnát díjazó ronggalló a fejére mért három ütést megölt.

Az ügynek érdekessége, hogy szemtanúja egyáltalán nem volt, csupán Kereskes feleségének feljelentése alapján szerzett róla a bíróság tudomást.

Kereskes tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését.

Újvárosi Kereskes Juhász Róza előadása szerint a férje 1945. áprilisában ütötte volna le az orosz katonát, még pedig jédtében, majd behúta a majorsági díba.

A vádlott anyósa nem akart vallani.

Kihallgatták még az exhumáló egészségügyi őrt, aki előadta, hogy tavaly augusztusban már csak a ruhát által összetört puzta csontokat talált meg a Géger-tanyán, minden sérülés nélkül. A ruha magyar katonazubbony és német sátorlappól készült hosszadrág volt, amely szintén szétmállott az exhumálásnál.

További tanúk kihallgatásán a bíróság a tárgyalást elnapolta s orvosi szakvélemény kikérését rendelte el abban a kérdésben, hogy a talált csontváz mikor lehet, továbbá egy tanú kihallgatását arra vonatkozólag, hogy mi lett a további sorsa annak a hőrtöltényfűtőkának, melytől állítólag a vádlott az általa leütött orosz katonától rabolt el s elpótváltáshoz értékesített.

Megajapították a háztartásialka mazottak fizetését

A Háztartási Alkalmazottak Szakszervezete a központ által megszabott fizetésekkel az alábbiakban közli:

Bentlakó háztartási alkalmazott fizetés: Házvezető-szakácsnő 5 éven felüli gyakorlattal 70 forint havi fizetés, 0-5 évi gyakorlattal 60 forint, túlóradíj 70-80 fillér. Szobalány 5 éven felüli gyakorlattal 70 forint, túlóradíj 60-70 fillér. Főzőműködés 5 éven felüli gyakorlattal 60 forint, 0-5 évi gyakorlattal 50 forint, túlóradíj 50-60 fillér. Mindenes 5 éven felüli gyakorlattal 50 forint, 0-5 évi gyakorlattal 40 forint. Mindenes gyereklány 5 éven felüli gyakorlattal 50 forint, 0-5 évi gyakorlattal 40 forint havi fizetés. A szakácsnők, szobalányok, főzőműködés, mindenesek havi fizetése 1-2 szobás lakásra vonatkozik, minden további szoba után 10 százalék pótbéret fizetendő. A gyereklány fizetése egy-két gyermekre vonatkozik, minden további gyermek után 10 százalék pótbéret fizetendő.

Bejárónők fizetése: Főzőműködés-bejárónő 5 éven felüli gyakorlattal 100 forint havi fizetés, 0-5 évi gyakorlattal 90 forint, túlóradíj 1 forint 90 fillér. Mindenes bejárónő 5 éven felüli gyakorlattal 90 forint havi fizetés, 0-5 évi gyakorlattal 80 forint, túlóradíj 80-90 fillér.

Gyermeklány bejárónő: 5 éven felüli gyakorlattal 90 forint havi fizetés, 0-5 évi gyakorlattal 80 forint, túlóradíj 80-90 fillér.

Alkalmi munkások: Mosónő 5 éven felüli gyakorlattal ellátás nélkül 8 órára 12 forint, ellátással 8 órára 6 forint, túlóradíj 1.20 forint, 0-5 évi gyakorlattal el-

látás nélkül 8 órára 10 forint, ellátással 5 forint, túlóradíj 1 forint. Takarítónő: 5 éven felüli gyakorlattal ellátás nélkül 8 órára 10 forint, ellátással 8 órára 5 forint, túlóradíj 1 forint, 0-5 évi gyakorlattal ellátás nélkül 8 órára 8 forint, ellátással 8 órára 4 forint, túlóradíj 80 fillér. Vasalónő: ellátás nélkül 12 forint, ellátással 6 forint, túlóradíj 1 forint.

A 6490/1945. M. E. sz. és a 3530/1946. M. E. sz. rendelet értelmében háztartási alkalmazottak csak a Szakszervezeti Munkaközvetítőn keresztül lehet alkalmazni. A 48400/1946. Ipt. M. számú rendelet értelmében a munkaközvetítés kizárólag a Szabadszakszervezetek feladata. A munkáltató csak olyan munkavállalót alkalmazhat, akit részére a Szakszervezeti Munkaközvetítő közvetített.

A 6490/1945. sz. rendelet gondoskodik arról, hogy ha a közvetítés rendeltetését bárki áthágja, enyhébb esetekben 15 napi elzárással, pénzbüntetéssel, súlyosabb esetekben internálással büntetik.

FIZETNI KELL A HÁZHELYIGÉNYLŐKNEK

Értesíti a városi tanács a házhelyjuttatásra jelentkező igénylőket, hogy igénylésük után a műszaki költségértesítet fedezete fejében házhelyenként 50 kg búza pénzbeli egyenértékét a városi adóhivatalt pénztárába fizessék be. Azon házhelyigénylők, akik e kötelezettségüknek ez évi október hó 27-ig nem tesznek eleget, azoknak igényük érdemleges elbírálás alá nem kerül.

Jelentkezés vetőmagért

Mindazok, akik a termelési bizottságtól kölcsön vetőmagot iratnak, a hó 23-án, szerdán reggel 8 órától utaférfy végéig a termelési bizottságnál, Városháza felémelet 4. jelentkezzenek. Mátorműszakánt 24 forint fizetendő be.

FÖLDESSY GYULA ELŐADÁSA ADYRÓL

Földessy Gyula, Ady barátja és munkatársa vasárnap, 20-án délután 5 órakor a Zeneközpont hangversenytermében az Ady-lászló rendezésében előadást tart „Történelmi múlt, jelen és jövő Ady világnézetében” címmel. Belépődíj nincs.

Hétfőn lesz a kisiparosok gyűlése

Csütörtöki számenkba közöltük, hogy a debreceni kisiparosok szabadszervezete választmányi és össziagyűlést tart vasárnap. Ezt azonban a vasárnapi felszabadulás ünnepe miatt hétfőn délután 5 órára halasztotta el. Kérnek minden iparost, hogy a gyűlésen jelenjen meg a szakszervezet Avany János-utcai székházában.

KÉT PROFESSZOR ELŐADÁSA

Vasárnap délután fél 6 órakor a Déri-múzeum előadótermében dr. Gartner Pál tart előadást. Az előadás címe: „Háború és béke társadalmilektani megvilágításban”. Az előadó az Orvosi Szakszervezet elnöke és a lekötelezés első magántanára Budapestben, régi munkásmozgalmi orvos.

Utána dr. Horányi Béla ideggyógyász egyetemi tanár tart előadást „Társadalom és idegrendszer” címmel.

Vízolyi Zoltán New-Yorkba utazott

Nyitójelben, rövid búcsúval jelentette be barátainak Vízolyi Zoltán igazgató, hogy feleségével együtt hosszabb időre elhagyják az országot, egyetlen fiukhoz, Newyorkba mennek.

A magyar demokrácia legfőbb szerve, a rendőrség, sokat köszönhet a távozó Vízolyi Zoltánnak. Az ideiglenes kormányzás legelső napjaiban vállalta a rendkívüli nehézségeket, megszervezte az első politikai rendezést és erélyes, hozzáértő munkájával már az első napokban tekintélyt, megbecsülést szerzett a rendőrségnek.

Távozásakor megbecsüléssel gondolkodunk vissza értékes munkásságára.

A dohánygyári munkások a dolgozók életszínvonalának felemelését követelik

A Dohányjövédéki Alkalmazottak Szabadszervezetének helyi csoportja szombat délelben szakszervezeti nagygyűlést tartott, mintegy 700 résztvevővel. A gyűlés szónoka Budapestről Kovács Józsefné elvtársnő, a Szakszervezeti Tanács kiküldöttje volt.

A lelkeshangulatú gyűléshez többen hozzászóltak, így Papp Sándorné, Csabai Adófné, Balogh Gábor, Bazóki Margit, Kristóf János és Bertli Mihályné, akik a dohánygyári munkásság panaszait, valamint az igen magas élelmiszer- és ipari árakat tették szóvá.

Ezután a nagygyűlés az alábbi határozati javaslatot fogadta el: A dohánygyári dolgozók, akik 18 hónapos keserves, áldozatokkal teli munkával hozzájárultak a stabilizáció megteremtéséhez, feltétlenül meg kellene emeljenek a munkájukért, melyek egyrészt a de-

mokrácia és annak egyik pillére a szakszervezetek, másrészt a stabilizáció vívmányai ellen irányulnak.

Ennek megakadályozására követelik: 1. A Szakszervezeti Tanács által kidolgozott Szakszervezeti Alkotmány azonnali törvénybeiktatását.

2. A dolgozók életszínvonalának felemelése és a stabilizáció megszilárdítása érdekében a túlmérszakra kalkulált ipari cikkek árának 30 százalékos csökkentését.

3. A forintronó spekulánsoknak, kik még ma is a saját önző érdekeiket helyezik a nép érdekai fölé, a legszigorúbb és a legkönyörtelenebb felszámolást.

Márkus Vince a Kommunista Párt részéről beszélt, majd Tóth Gábor, a Szociáldemokrata Párt tagja, mint az Üzemi Bizottság elnöke zárta be a jól sikerült nagygyűlést.

ÜZENNEK A HADIFOGLYOK

Kulcsy Ernő örm. feleségének, Szabó Zoltán kőfaragó tanuló szüleinek Kujbisevből, Hüse János katonazászlós 280-22. feleségének, Pap Imre szabómester feleségének Sztálinból, Kiss Gyula fuvaros 280-12. feleségének, Katona Lajos horvát 280-12. feleségének, Szabó János postás 280-12. feleségének, Vándor István zls. 241-5. feleségének, Németh István bdp. örm. Kujbisevből, szüleinek Pálfi-án. 28. dr. Bayna József Kujbisevből szüleinek Könyök-ú. 8. Löködi József hgy. 10. iskolaláger feleségének Esztrós-utcai ref. iskola, Kiss István szabó 414-24. feleségének, Keiner Sándor bűnkereskedő 58-3. szüleinek, Kereskényi Gyula lakatos 324-5. szüleinek, Böök Károly akatos 324-5. szüleinek, Mészáros Kornél tisztviselő 414-24. feleségének, Szabó Zoltán szüleinek Kujbisevből, Weisz László szabóság 280-26. szüleinek, Kelemen József cipész 280-26. szüleinek, Tesler Ignác pek 280-26. szü-

leinek, Lebovics József pek 280-26. feleségének, Nagy Sándor 209-7. szüleinek Haláp 412, Nagy János szüleinek dr. Varga orvos 178. 58-1. feleségének, Kaasa-ú. 29. Bekete György 284-1. feleségének Degetfeld tér 1., Hüse János 22. feleségének Baross-ú. 38., Hugó András tollkereskedő feleségének, Csifra Antal 9. feleségének Hajdúdorogra, Sakai Lajos 9. szüleinek Hajdúdorogra, Marhofer István 280-19. feleségének Tiszacségerre, Szolnoki Lajos 8. feleségének Hajdúböszörménybe, Kálmán Mihály 289-26. feleségének Hajdúböszörménybe, Császár András földműves 287. szüleinek Hajdúhadháza, Sebőlyén János földműves 287. szüleinek Hajdúhadháza, Klein Bernát cipőkereskedő 58-1. feleségének Hajdúböszörménybe, Poppermaier Rudolf örm. 324-5. feleségének Hajdúböszörménybe Polgári-út 91., Csuka örm. 414-24. hozzájárulóinak Hajdúszoboszlóra.

Orvost a hajdúhadházi gyermekvárosnak!

Október 11-én a hajdúhadházi községi orvos helyettese, dr. Krajník jelentette a debreceni klinikán, hogy három trachoma-gyanús gyermek van a hajdúhadházi gyermekvárosban. Hozzátette, hogy még körülbelül 20-30 gyermeket ért fertőzés. Gát László és Aczél György orvos elvtársak azonnali kimentek Hajdúhadháza, ahol 166 gyermeket megvizsgáltak.

Kiderült, hogy ebből 56 beteg, járványos közhíjára gyűléseiben szétvették.

A gyermekváros egészségügyi berendezését, a barakokat leellenőrizték és megajlapították, hogy a gyermekvárosban példéadó tisztség és tisztaság uralkodik. A kósz, ruha, lakásviszonyok kifogástalanok, egyetlen komoly hiány az,

hogy nincs orvos a gyermektelepnek.

A gyermektelepen folytatott vizsgálat után a súlyosabbakat azonnali beutalták a klinikára, a többieket pedig helyben szakorvosi kezelésben részesítették. Aczél György orvos elvtársunk a vizsgálat óra hefenként kétszer teljesen önkéntesen meglátogatta a gyermekvárost és a beteg gyermekeket gondos orvosi kezelésben részesítette.

Orvos elvtársaink feliratozt küldtek a népjóléti miniszterhez és a megyei tisztifőorvoshoz: tegyék lehetővé Hajdúhadháza trachoma elleni teljes átszűrését. A népjóléti miniszter elvtársunk azt is sürgetik, hogy

mind elöb orvosaj lássa el a minden szempontból kifogástalanul dolgozó, pompás gyermekvárost.

Orvosi Műszerüzem és Kórházberendező Rt.
Debreceni Hók
Vörös Hadsereg útja 41.
(Piac-ú.) Telefon: 132.
Kvarclámpát ismét kölcsönzünk

Tejkrém és lanolin-szappan 1.90 Ft
Borolyvéneg 0.30 Ft
Díóaj 1 üveg 1.50 Ft
Hidrogén, glicerin, szalmiák-szusz, acetón olcsó árban.
Héthy Állatszerár Hanyva úti Piac-ú. 40.

MINDSZENTRE KOSZORUT
Ifj. Abel Aladár
virágüzletében
PIAC-UTCA 22. SZ.

Csillárok, rádiók
legolcsóbb beszerzési forrás
BRAUN Halvay-utca 6. sz.
Rádió- és villamoság-szerelés.

Hegeszt, esztergál
vasmunkákat készít és javít
Piros Béla
vasipari üzeme
Péteria-ú. 32. Telefon: 267.

Ne dobja el ócska kalapját!
Olcsón újja alakítja
KALAPIPAR
KIZÁRÓLAG
SZÉCHENYI-UTCA 7. SZÁM

Csokonai-színház
Október 20-án, vasárnap délután fél 4 és este 7 órakor
Diadalmas asszony
Hétfőn 7 órakor
Diadalmas asszony
C. bérlet.

Kamaraszínház
Október 20-án, vasárnap 7 órakor
A varázshegedű
Operett 1 fejt.
Fortunio dala
Vígopera 1 fejt.

Mindszentekre küldjön koszorút
Vidéki szeretői díjára. Megrendelhető: P. GULYÁS ENDRE virágüzlet, Batthyány-utca 6. szám.

BUTORT
részletre is ad
BENEDEK
Piac-ú. 71., udvarban

Ma este fél 8 órakor
a budapesti MAV hangversenyzenekar koncertje az Arany Bikában.

Rádiók téleli jótállással,
javítások olcsón
MAYER Emil cég
KOSSUTH-ú. 13., BATHYÁNY-ú. 2.
Telefon 580.

tűzifa, kőszén
Túrul FATELEPEN,
Kossuth-út 5. Mester-utca végén.

Ha gyorsan akarsz tiszni
Kendőtől helyi- és vidéki utakra:
AUTÓTAXI
Telefon: Napfal 55. Híjel 488.

Rend a te

Csempésznek és

A textilpiacon ma gyelemremelőkben történnek. A szerencsés paraszt, vagy kistisztán figyelni a textilnaponkénti emelkedési cikkeknél, flatonál már teljesen a „hivataltos fekete ember értetlenül nézést, hiszen állandó, hogy fokozódik a te

A FLANELL ÉS

Kétségtelenül a flaton a kismember textilja. A vészes mértékben már a dík. A magyarországi az oroszok előzőek teljes ünnemmel dolnak a 30 millió kg segítségével, amit a litoltak, a világpiac olcsóbban. Ma Magolcsóbb a pamutban. Külföldön letingnek az ára, mint fény eredményes aranyú csempészést, tárendőrségünk egy nagy eredménytel, cen ebből a szempontlasi gépontot képcsempészésre szervegek vannak, egy Csehszlovákia és vásznat, flanelt és zoltan sok tehertant, a városból k irányba, tehát nemként egy éjszakai

A csempészésen más módszerei is nak. Ezek közé tartextilnyagkereskedőrok nyomán azonnégész textilszakma, reskedő rendszeres számla mellett a auomatikus drááru. Foglalkozók ember árukapesozás üzletfelei nem hajltani, mert akkor az tetné részükre az

Ven egy Piac-utreskedő is, aki ügkapcsolattal rendelpesti ügyvéd által magyar textilgyárolárukiutalást. A flanel Debrecenbe jön, 8 kiviszik vidékre, m árfelenőzés. Ami 6 forint, az Hajdúrint.

A legújabb fogás gább minőségű árj szék az olcsóbbra é váb. Jó fogás a niszflanelt ruhafal el, ami 10-14 száz bözet jelent. Vidmúrosttal és vigoáru (tiszta pamut) feltételül) szükségeségi megjelölés és őrzés.

SOK AZ E

KÉPVÁS

Az alapvető hibé fars még szeptemb beszédében rámutat mondtá, hogy ki ke felesleges - közveit met és egykezet. 7 dő és 850 nyaktere egész országban a ban. A nyílászárólagi dogalannak adtak és ezeknek a bevon meg. Az iparreviz lotl a helyzet megj ban az előjelék nem

Rendet kell teremteni a textilüzemekben

Csempészeknek és a m'nősséggel manipulálnak a textilesek

A textilpiacon napról-napra felyemreméltőbb jelemsegek törtenek. A szerencsétlen munkás, paraszt, vagy kistisztviselő rémületen figyel a textiláraknak szinte naponként emelkedését. A közkezesi cikkeknek, flannelnek és kartonnál már teljesen köztudomású a „hivatalos fekete ár”. A kisember értetlenül nézi az áremelkedést, hiszen állandóan azt hallja, hogy fokozódik a termelés.

A FLANELL ÉS A KARTON

Kétségtelenül a flannel és a karton a kisember legszükségesebb textiljeje. A vásárlás erejének természetesen már a gyárnál kezdődik. A magyarországi textilgyárak az oroszok előzékenysége folytán teljes üzennel dolgozhatnak, annak a 30 millió kg pamutnak a segítségével, amit az oroszok szállítottak, a világgiaei árnál jóval olcsóbban. Ma Magyarországon a legolcsóbb a pamut Közép-Európában. Külföldön létszerannyi egy ingnek az ára, mint itthon. Ez a tény eredményezi aztán a nagyarányú csempészt, ami ellen határrendőrségünk egyelőre nem túlnagy eredménnyel harcol. Debrecen ebből a szempontból kiindulási gócpontot képez. A textilcsempészsére szervezett társaságok vannak, egyformán vizik Csehszlovákiába és Romániába a vásznat, flannelt és szövettet. Túlzotán sok teherautó fut ki éjjelente a városból keleti és északi irányba, tehát nem ártana időnként egy éjszakai autórövizia.

A csempészszeren kívül vannak más módszerei is a textilhiánának. Ezek közé tartozik az egyik textilnagykereskedő, akire a sorok nyomán azonnal ráismer az egész textilszakma. Ez a nagykereskedő rendszeresen vezette be a számla mellett ráfizetést, ami aomatikusán drágábbá teszi az árut. Foglalkozik a derék üzletember árukapcsolással is; persze, üzletfelei nem hajlandók bizonyítani, mert akkor azonnal megszűntetné részükre az árukiutalást.

Van egy Piac-utcai textilkiiskereskedő is, aki ügyes debreceni kapcsolattal rendelkező, jelenleg pesti ügyvéd által a legnagyobb magyar textilgyárról kap rendkívüli árukiutalást. A flannelt aztán, ami Debrecenbe jön, 85 százalékban kiviszik vidékre, mert ott nincs árelenőrzés. Ami Budapesten 5-6 forint, az Hajdúdorogon 14 forint.

A legújabb fogás, hogy a drágább minőségű árjelző cédulát tesz az olcsóbbra és így adják tovább. Jó fogás az is, hogy a tenniszflannel ruháflannelnek adják el, ami 10-14 százalékos különbözetet jelent. Vidéken a silány műrostfal és rignyával kevert árut tiszta pamutárúnak adják el; feltétlenül szükséges tehát a minőségi megjelölés és szakszerű ellenőrzés.

SOK AZ EMBER,

KÉVEK AZ ÁRU

Az alapvető hibára Rákosi elvtárs még szeptember 2-iki rádióbeszédében rámutatott, amikor azt mondta, hogy ki kell küszöbölni a felesleges közvetítő kereskedelmet és egykezet. 7000 kiskereskedő és 850 nagykereskedő van az egész országban a textilszakmában. A nyilaslámpában boldogboldogtalannak adtak iparigazolványt és ezeknek a bevonása nem történt meg. Az iparrevízió volna hivatal a helyzet megjavítására, azonban az előfelek nem túl biztatóak.

Nemrég nyílt meg például Debrecenben egy gyönyörű kiállítású textilüzlet. A tulajdonos ügyes ügyvédje segítségével megkapta az ipart, pedig erre az iparrevízió előtt nem lehetett volna mód. Ezen a vonalon feltétlenül a legszigorúbb vizsgálatra van szükség, mert lassan odáig jutunk, hogy egyetlen rendelet sem lesz, amelyet nem lehet megkerülni. Erről gondoskodnak majd egyes debreceni ügyvédek.

Természetesen helytelen volna levonni azt a következtetést, hogy

minden textilkereskedő tisztességtelenül dolgozik. Eppen a munkás-ság köréből vannak olyan értesüléseink, amelyek egyenesen dicsérnek több textilkereskedőt. Vannak régi kipróbált szakmabeliek, akiknek nem a pillanatnyi meggazdagodás a céljuk, hanem az ország termelő munkájába való bekapcsolódás.

A textilüzemekben rendet a kormányhatóságnak kell teremteni. Az Anyag- és Árhivatal inkább a gyárosokat támogatja, most is engedélyezett számukra hivatalos áremelést. Egy forintnyi hivatalos áremelést azonban 4-5 forintos emelkedést von maga után a piacon, ennek az ellenőrzése és megállításra pedig a gazdasági rendőrség feladata.

Lefoglalják a debreceni raktárakban levő gabonakészleteket vetőmagnak

A termelési bizottság szombati ülésének tárgya a vetőmagkérdés volt.

Balogh István főispán bejelentette, hogy a vetőmagszükséglet enyhítésére ő a saját felelősségére a megyében több községben engedélyezte az elszámoltató bizottságok működését. Ennek az elszámoltatásnak jelentős eredményei voltak. Hajdúnánáson 320 mázsa búza, Hajdúhadházon 132 mázsa, Tégláson 62 mázsa, Hajdúdorogon 52 mázsa és Hajdúböszörményben is jelentős mennyiség került elő, amit a gazdák önként ajánlottak fel.

Ugyanis a kormányrendelet alapján az, aki a felesleggabonáját önként ajánlja fel, többet kap érte, mint aki az elszámoltatás útján szolgáltatja be.

A vetőmagszükségletre a készlet 145 vagon. Ebből a készletből 85 vagonnal rövid időn belül ki kell osztani, mert a vetőmagkiosztásnak kell megelőznie minden mást. A nánási Csiba-malomból 10 és fél vagon vetőmagot szállítanak Debrecenbe a hitelvetőmag keretében. A vetőmag ideszállítására a gazdasági felügyelőség MATEOSZ-koosikat fog igénybevenni, hogy a szállítási költségek ne drágítsák a vetőmagot. Ilyen címen a gazdasági felügyelőség kedvezményes üzemanyagot tud biztosítani.

Öry István főispán felhatalmazást adott a termelési bizottságnak, hogy a debreceni raktárakban levő készleteket kuttassa fel és vetőmag céljára foglalja le. A lefoglalt mennyiséget a Nánásról ideszállított vetőmagból fogják majd pótolni. A kijelölt bizottság nyomban megkezdte a készletek felkutatását.

A termelési bizottság felhívta a bérceplősöket, hogy kötelesek a termelési bizottságnál elszámolni és a termelési bizottság kiutalására készleteiket vetőmag céljára 52 forintot árban kiadni. A bérceplősök kezében lévő készlet közel 1000 mázsa. Ezt a jelentős mennyiséget szabadfelvásárlás címen utalják ki. A bérceplősök kérték, hogy a készletükben lévő búzát és rozstól ők maguk adhasák el. Viszont az a kifogás merült fel, hogy a bérceplősök nem fogják 52 forintot árban adni, hanem jóval magasabban.

Beszámoltak még az aszállyárokról című a felekré 1946. évben kivett földadónak a leszállításáról. Debrecen határában 38.128 kataszteri hold kapásban 60 százalékos a kár és ezeknek az adóknak a figyelembevételével a földadó leszállításti kulcsa 11 százalékos. A kalászosokban megállapított aszállyár után lefű 14 százalékkal együtt minden földadó-alanyról 25 százalékos lesz az adótörles s nem veszik figyelembe, hogy kinek mivel volt a földje bevetve.

Vasárnap lesz a felszabadulás emlékünnepe

A felszabadulás emlékünnepe, vasárnap reggel zenés ébresztő lesz a debreceni honvédszervezet közreműködésével. Nyolc órakor az egyházak templomaiban ünnepi istentisztelet, 9 órakor gyülekezés a Nagyalomás előtti téren.

Fél 10 órakor a Nagyalomás előtti orosz emlékmű megkoszorúzása, innen a diákok sorfala között indul a menet és megkoszorúzza a Kossuth-utcai templom előtti, valamint az Alföldi-palota előtti orosz emlékműveket. Fél 11 órakor kezdődik a Kossuth-szobor előtt a nagygyűlés, ahol a Kossuth-szobor megkoszorúzása után a Függetlenségi Frontba tömörült pártok szónokai beszélnék.

Tizenegy órakor a debreceni középiskolák népi tánc- és balladaelőadása a Csokonai-színházban, Molnár István táneművész közreműködésével. Este 8 órakor a Nemzeti Segély rendezésében a budapesti vasutas hangversenynekar hangversenye, utána pedig a Nemzeti Segély bálja.

Felkéri a városi tanács a város közönségét, hogy házaikat zászlókkal díszítsék fel.

Mit várhatunk Párizs után a világpolitikában, mi a tennivalónk?

Beszélgetés Vásárhelyi Miklós elvtárral a béketárgyalás tapasztalatairól

A párizsi békeértekezlet kedden tartotta ünnepélyes zárülését. Azóta a különböző országok delegációi vonaton, hajón, repülőn már visszatértek hazájukba a fejlődésért, néhez munka után. Viszsaérkezett a magyar békeküldöttség is, kélnapos út után péniek este görült be a fáradt expressz a Keleti-pályaudvarra. A fogadtatás ünnepélyességénél sokkal jobban érdekelt bennünket az, hogy a három hónapot kinttőlött magyarok mit tapasztaltak Párizsban, milyen nagy tanulságokat hoztak magukkal? Ezekről kérdeztük megérkezésekor Vásárhelyi Miklós elvtársat, a „Szabad Nép” párizsi külföldi tudósítóját, aki nemcsak a jó magyar hazafi, hanem a kommunista éles szemével figyelte hónapokon keresztül a békeértekezletet, a nemzetközi politika alakulását.

Minden dolgozó kisembert állandó rettegésben tart: az új háború réme. Mi erről a véleménye?

— Nem lesz háború — vágja rá a legnagyobb bizottsággal Vásárhelyi elvtárs —, nem volt egyetlen ember sem a béketárgyalásokon, aki komolyan gondolt volna háborús veszélyre. Nem csak a felelős politikai vezetőknek a meggyőződése ez, hanem minden amerikai és angol közlegénynek is. Egyszerűen nem hajlandók háborúzni. A népek békét akarnak és a politikuskoknak ezt tudomásul kell venni. Az emberiség törhetetlen békevágát a Szovjetunió békepolitikája teszi reálisá.

Az új háborúval fenyegető, új fegyverekkel kékedő imperialisták teljes esődjét jelentette a békeértekezlet.

A Szovjetunió imponáló határozottsággal képviselte saját népeinek és a demokratikus kisnépeknek az érdekeit. Egyszerűen tudomásul kellett venni, amit a szovjet békeküldöttek mondtak, vitába sem lehetett velük szállni, mivel minden mozduk súlyos adatokkal, számokkal, tényekkel volt alátámasztva.

Csodálatos tejkészültséggel, szakszerűséggel dolgozott a szovjet diplomácia Párizsban és így a valóság talaján biztonosan harcolt a demokráciáért, az igazságért és a békéért.

Nekünk, magyaroknak, mi a legfőbb tanulságunk?

— Szomorúan vehettük tudomásul: az elmúlt rendszerek még ma is nyomozható terhet jelentenek. Sajnos, ezt a rossz örökséget nem igyekeztünk eléggé új érdemekkel

elfeledtetni. Most Párizsban megtanulhatta Magyarország, hogy

Délkelet-Európában csak azok a népek boldogulhatnak, amelyek építő, békés politikájukat a hatalmas szocialista állam, a Szovjetunió támogatásával intézik.

Ezt a legfőbb tanulságot most végre tudomásul vették mindazok, akik kim jártak Párizsban, a Kisgazda Párt vezetői, újságírói, még olyanok is, akiket kimefelelőkor inkább a jobboldalhoz lehetett volna sorolni. Jó levek volt Párizs, de végre tanulunk kell belőle.

Hogy íté meg bennünket a külföld?

— Legyünk őszinték: csöppel sem előnyösen. Kevesen vannak, akik ismerik a magyar demokrácia érnyeit, viszont annál jobban látják, saját tapasztalatukból hiányosságait.

Itt főként a külföldi diplomáciai festületekre gondolok, amelyek mérhetetlen kárt okoznak a magyar nemzetnek.

Képtelenek voltunk megmagyarázni sok, őszinte, becsületes demokratának azt, hogy Magyarországon népi demokrácia épül. Rög-tön a fővárosunkban élő magyar diplomáciaikat elmentérvnek és ezt, sajnos, nem lehetett megcáfolni. Sürgősen ki kell cserélni reakciós, demokráciánk ellen dolgozó diplomatáinkat! Gerő elvtárs a Kommunista Párt. III. kongresszusán egyik legdöntőbb feladatunkat jelölte meg, amikor erről szöveg.

Néhány szót a közeljövőről: Mit várhatunk a világpolitikában?

— Szólan elvtárs nemrégiben elhangzott nyilatkozata utatmutató az emberiségnek. Késégeküvü hosszabb békeperiódus előtt állunk, erről nemcsak Szólan nyilatkozata, de a rendkívüli jelentőségű Wallace-beszéd is meggyőző bennünket. Különös... súlyt ad Wallace beszédének az, hogy ezt egy kapitalista, egy nagy üzletember mondotta, aki nemcsak az amerikai tömegek békevágát szöallattja meg, hanem az amerikai tőkésék kívánságát is.

A háború alatt hatalmasan megnövekedett amerikai tőke belátja, hogy a Szovjetunió

piacai nélkül nem tud egzisztálni.

Szüksége van egy erős, minden kívánt értékekkel fizető gazdasági partnerre, ez pedig ma egyedül a Szovjetunió. Ezért igyekezőnek szoros kapcsolatokat teremteni vele és ez a barátság egyben a világ békéjét jelenti. Az imperialista politika egyik vereséget szenved el a másik után, mind nyilvánvalóbbá válik, hogy erős, szaksos, elnyomó eszközökkel nem lehet sikert elérni. Még Görögországban is, ahol a legkíméletlenebbül használják ezt a harci módszert az imperialisták, ott is a nép akarata, a demokrácia fog feljmaradni. Most még csak elszigetelt partizan akciók folyják az áruló kormány és az azt támogató angol hadsereg ellen, az egész népet megmozdító felkelés jelszava még nem hangzott el.

Ha ezt az összes demokráciások erőt egybefogó EAM kiadja, akkor olyan hősi és győzelmes harcok leszünk a tannal, mint amelyet a jugoszlávok folytattak a német imperialisták ellen.

Még egy kérdést: nekünk, magyaroknak, mi a tennivalónk?

— Aki Párizsban járt, az elől nem kétséges, hogy csak egyetlen módon boldogulhatunk: ha erélyes baloldali demokráciát építünk. Különösen ki kell hangsúlyoznunk ezt most, amikor néhány hónap alatt 200.000 magyar sorsa dől el.

Vegyük tudomásul, hogy a jobboldalnak engedő, tőkés, reakciós érdekeket figyelembevevő belpolitika és a két-színű, bizonytalan, nem eléggé demokráciikus, szovjetbarát külpolitika 200.000 magyar kizűzését jelentené.

Ezért nem pártkérdés, hanem nemzeti probléma a magyar népi demokrácia megszilárdítása. Minden magát hazafinak tartó magyarnak be kell látnia, hogy nem inoghatunk meg azon az úton, ami népünk felemelkedéséhez vezet. Ha jól fog harcolni az elkövetkezendő hónapok alatt népi demokráciánk, akkor nemcsak a 200.000 magyar kitelepítésének számunkra annyira fontos kérdésében, hanem más téren is sikert arathatunk — fejezte be értékes nyilatkozatát Vásárhelyi Miklós elvtárs.

ESERNYŐT a készítői - Javítás áthúzás Ernyőszalon, Piac 7/

inv. nálának

egyik pillér másrészt a sta ellen irányul

ajánlására kö- kszervezeti Ta- ott Szakszerve- onnali törvény-

etazinvonalának stabilizáció meg- on a túlma- ti cikkek árai- osokkentését. spekulánsok- s a saját önző- és a legkö- mólását.

Kommunista lt, majd Tóth mokrata. Párt omi Bizottság jól sikerült

LYOK

ef pák 280-26. Saador 299-7. Nagy János a orros 1772. asana. 29. Te- főségeként Dé- János 22. tele- 36. Hugó And- eségének. eségének Haj- jós 9. szülei- arhofter István Tiszosége, eségének Haj- árnán Mihály Hajdúböszö- nde földműve- íhadháza, Se- ves 237. szülei- Klein Bernát eségének Haj- ppermaier Ru- eségének Haj- árnán 91. Csü- ovzatartozóinak

árosnak!

a gyermek- n folytatott súlyosabbakat kintkára, a Ben szakorvo- itették. Aczél- unka a vizsgál- szter teljesen aja a gyer- gyermekeket sben részesíti. felirato; küld- szterhez és a zhozi: tegyék az trachoma t. A népjóléti aet is sürge-

al léma el- ntiből kifo- s, pompás- nel.

í nház

nap 7 órakor

egedű

iv.

Magren-

ENDRE vi-

a 6. szám.

re is ad

udvarban

A termelési bizottságoknak minden erővel szorgalmazni kell az őszi szántást

A határban alig egy kis vigasztaló színtől, ami megragadó lenne. Sivar minden; egy-két helyen lehet látni lassan handukoló szántó igát. Mindenfelé csutkaképek sorakoznak, de sok helyen még a csutka is lábon van. A szántó levelet lefordít róla, csak a kórója maradt meg. Fűtésre alkalmas már csak, lakarmányozásra nem.

Fedezve van, tehát a vetőmag körül komolyabb bajok nincsenek.

A termelési bizottságoknak nagyobb súlyt kell fektetni a szántás előkészítésére. Minden faluban vannak traktorok, akár a földműves szövetkezetek tulajdonában vagy magánkezekben. Ezek a traktorok most nagyrészt állanak. Egyeseket alkalmassági miatt, másrészt az üzemanyag drágasága miatt, mert a paraszok nem bírják megfizetni a szántási költségeket. A termelési bizottságoknak oda kell hatniuk, hogy a traktorok akárhol is, de szántás-

pak a határban. Leleltetésnek kell lenni a termelési bizottságok; gondoskodjanak akaratúszekről, hogy a traktorok üzemképesek legyenek és a szántási költségekben akár társadalmi úton vagy hitellel meg kell segíteni az elesettebb embereket.

Az igtulajdonosokat is el kell tántani a termelési bizottságok; nem szabad engedni most, a szántás legnagyobb idején, hogy csútkát, vagy trágáyat fuvarozzanak. Meg kell érteni mindenkiel, hogy

az őszi munkák előkészítését nemcsak egyes emberek érdeke forog kockán, hanem az egész magyar nemzeté.

Az olyan termelési bizottságokat pedig, amelyek nem működnek ki-elégítően, le kell váltani és új embereket felkutatni.

Az idő a fejrágás nagyon rövid már. Október 20. után nem lesz már annyi föld megszántva és bevetve, mint ennek előtt; lehet, hogy hamar beáll a hosszú, hideg tél, az őszi szántás és utána hamar felfagy.

Ha megnézzük a statisztikát, amelyben elő van írva a Hajdú megyében a szántás-terület, az összesen 270.529 hold. Hogyan lesz ez megmunkálva, hiszen még mindössze 10 százaléka van csak előkészítve? Tudjuk azt, hogy az őszi munkák előkészítése sok akadályba ütközött. Szárazság, vetőmaghiány, magas szántásdíj, de mégis ennek ellenére vannak olyan községek, ahol az őszi munkákat 50-60 százaléka már előkészíték.

A nánási határban élvezet szelnezní, hogy mennyira előrehaladtak az őszi munkákban.

Meglátjuk az emberek szorgalma és akaratát, minden akadályt leküzdve, hogy eleget tegyenek kötelességüknek.

A termelési bizottság az a szerv, amely megteremtja az irányítást a mezőgazdasági munkákban. Sok községben azonban a termelési bizottságok nem fordítanak gondot mindenre. A nehezebb hajókkal nem bírkóznak meg, inkább kilépnék előle. Minden felesleges szerszemből, felső intézkedésekről vannak a olyan dolgokban, amit helyben gyorsan és egyszerűen el lehetne intézni, csak a rendelkezésre támaszkodnak.

Egyetlen szerv sincs olyan nagy hatáskörrel felruházva, mint a termelési bizottság.

A termelési bizottságoknak érdekében bármint megtehetnek. A traktorokat és igákat konszerválhatják a szántásra, ha a szántás azt megkívánja. Az embereket akár szénbányákba is kötelezhetik, hogy nagyobb gondot fordítsanak a földművelésre és előkészítsék a munkát.

A termelési bizottságoknak ezeket a szempontokat kell szem előtt tartani és ezek szerint cselekedniük. A felelősség nagyrésze az ő vállukon nyugszik, azért, hogy mennyiben lesznek az őszi gazdasági évben a munkák előkészítve.

Azokban a községekben, ahol a termelési bizottságok jól működnek, nincsenek nagyon elmaradva az őszi munkákkal. Ott az embereket serkentették és segítettek nekik a nehézségek leküzdésében.

Balmazújvárosban, Egykényen a termelési bizottságok, hogy enyhítsék a vetőmaghiányt, 4-5 vagón búzát hoztak a Dunánálról.

Nádudvaron a vetőmagszállítás könnyítésére a püspökladányi orosz parancsnokságtól kérték tengerautót és 15-20 nádudvari fogatot vettek igénybe, hogy Hajdúnánásról vetőmagot szállítsanak. Olyan helyeken, ahol kezdeményeznek és tesznek is a termelési bizottságok, van a hitük az emberek előtt.

A vetőmagszükséglet most már

MEGNYILT
az újajánlókat
Hungaria étterem
Arany János-u. 2. sz. alatt
és ugyanitt a Kereskedők és Utazók Egyesülete.
Szombat és vasárnap este az üvegtérben tánc.

A legmostohább viszonyok között dolgoznak a debreceni bíróságok

1944 őszén mind a három debreceni igazságügyi épület súlyos bombatalálatot kapott. Az itélőábrá épülete több középülettel 50 százalékos, a törvényszék és fogház épületei több a dallalalattal 75 százalékos romlászt szenvedtek, a járásbírószék épülete pedig teljesen rommá vált.

Debrecen városa ezzel ahhoz a kétségbeesésig elcsúszott, hogy egyetlen olyan városa az országban, ahol az összes igazságügyi épületeket egyszerre lettek csaknem rommá a háborús események.

Eznek az lett a következménye, hogy midőn a debreceni bíróságok 1944. telén a működésüket újra megkezdtek, az összes hatóságok és vadhatalóságok a viszonylagosan épégekben maradt itélőábrá épületekben szűkösültek össze.

S hogy lényegében azóta is keveset javult a helyzet, erről bárkit hamatosan meggyőz egy rövid kis körzés.

Ahogy benyitunk a törvényszék letört kőmésű nagykapuját, azonnal lefelé tömeg ütközik szemünkbe, amely a hideg és huzatos folyosókon néha órákosszal ácsorogva várja, amíg ügyes-bajos dolgát elintézheti. Találomra ajtót nyitunk az egyik irodába:

egyénen hegyen-hátán dolgoznak itta a fűtetlen, vagy alig fűtött szobában a munka hősei. Tűz és nélkül nevezhetjük így ezeket a tisztviselőket, ügyészeket, akik számtalan zavaró körülmény ellenére élt-napot egybetéve dolgoznak, hogy a jogkereső közönséget rövidség ne érje.

Ódajajolunk az egyik akta főgönyvedő államügyészhez, s a munkatempó felől érdeklődünk. Mosolygva veszi elő a szeptember havi teljesítménykimutatását: 318 nyomozást fejezett be egy hónap a ált, költségja 315-öt. Ehhez nem is kell sok kommentár.

A vezető államügyész végigkalkauzo a törvényszék és fogház hideg folyosóin s a helyszínen mutatja meg a most korlátozott lehetőségek között működő fogház életét.

— Ugy akarunk büntetni, hogy a fogzók a fogházból való távozásuk után a társadalom hasznos tagjaitként tudjanak az életbe visszatérni — mondja a vezető államügyész, s ennél nemesebb, szebb célkitűzése a magyar igazságszolgáltatásnak valóban nem lehet. Minéltek egész sorába nézünk be, s mindenütt nyugodt arcú, munkábanmerült rabok csillogó szemé mutatja, hogy a nagy célkitűzés itt át-megy a gyakorlatba is. Mindenfelé rendet, tisztaságot látunk, élesen bizonyítva a vezető államügyész és Gasszonyi Kálmán letartóztatási infézetli alezredes munkásságát és szakértelmét.

Hogy milyen a munkateljesít-mény a törvényszéken, arra elég egy-két statisztikai adat: békériszo-nyok között havi 60-70 ügydarab jutott egy államügyészre, ma az or-

szágos átlag 150-170, a debreceni törvényszéken azonban kétszeresen is jóval feletti.

Mások átlagosan évi 6000 hűnyűg került a törvényszék ügyészei elé, most — október közepéig — 12.175-nél járnak.

S az ügyészek és a törvényszék minden dolgozója az államügyészség vezetőjétől a hiányos ruházati fogházöröklig összeszűrlve, fázva, fe-adatokkal túlhalmozva, valódi rohamunkával takarítja el a háború erkölcsi romjait.

A Szechenyi-utcaán eredménytelenül megkísérelt bejutás után a Simonyi-utcai bejáraton sikerült a tábla épü elébe bejutni, ahol most a Törvényszék letartóztatási elhelyezést nyert.

A zsúfoltság itt szintén egészen katasztrofális méreletű, különösen a járásbírószékénél, ahol előfordul, hogy egy szobában egyszerre három bíró, is tárgyál.

Az értéktárol 5000 forintba való felmelegésével a járásbírószék munkája is hatalmasan felfuvarozott, s a jelenlegi viszonyok mellett nem tud olyan gyorsan felküzdeni, mint ahogy azt a jogkereső közönség e várhatná.

A járásbírószék a földszinten, s részben az első emeleten van, s ugyanitt működik a tábla is. Dr. Tarnovszky Terencz itélőábrá elnökötől, mint legilletékesebbtől érdeklődünk a főbb problémák felől, amelyeknek legsúlyosabbika természetesen a zsúfoltság.

— A tábla rendezhetetlensége lenne a legsürgösebb feladat — mondja az elnök —, mert ez szenvedte aránylag a legkevesebbet építőkert s a miniszterium döntése szerint a járásbírószék is itt fog végleges elhelyezést nyerni.

A javítási munkálatok anyagi fedezet hiányában alakulnak, s most az a veszély fenyeget, hogy az augusztusig történt javítások is tönkremennek az időjárás hatására.

Elsőrendű közérdek, hogy legalább az a 48.000 forintos munkálatot tudjunk előkészíteni, mely halaszthatatlan, a letört szerkezet kijavításával mentjük meg, ami menthető.

A népbíróság Burgundia-utca 4. számú helyiségében szintén a helyszűke és a fűtelényag hiánya okozza a fő technikai nehézségeket.

Megkérdeztük dr. Deák Sándort, a népbíróság vezetőjét, hogy miként gondolja ezeket a nehézségeket leküzdésére.

— A közfal kivételével segítünk a helyszűkén, a fűtelényag kérdése-ve pedig az illetékes hatóságokhoz fordulunk.

Igy dolgoznak, s teljesítik kötelességüket a legmostohább viszonyok között a debreceni bíróságok s nem árt, ha erre gondolunk, amikor néha fűbb ügyel-bajjal, utánjárásal tudjuk elintézni dolgainkat.

UJLAKI LÁSZLÓ.

Építik az új kéményt és a hűtőtornyot a Világítási Vállalat rosszul fizetett, de lelkes dolgozói

Este 7 óra és már nem folyik a víz. Megint valami baj van? — kérdezem a vízműveket telefonon? Azt a választ adják: a Világítási Vállalat nem ad áramot. Hát ott mit csinálnak, ha nem áramot? Ezt meg kell nézni! Mi lesz tőlen, ha már most sincs áram, nincs víz, meg a gáz is betegen szivárog csak?

A Világítási Vállalat telepét mindenki ismeri a Nagyvállomás mellett.

A városi tisztviselői nemcsak látvány a sok rom, az összedőlt hűtőtorny és a lyukas gázvezeték. Nem esoda: az 52 léghőmba megtette a hatását.

Beltől a kezéinteremben furcsa az egyik oldalra bőlent kázzal, amely tűz alatt áll, amikor a bomba az alapzatát kibombantotta. Most az újjáépítésre vár. Másik van üzemben helyette és érdekes, ahogy a mozgó rostély vízi hely-jebb és beljebb a vöröseskékén izzó szénét a kazán alá, míg a kitért szék lefordul az alagsorban sorakozó csillékekhez. A hőfok igen magas és a gőz 15 és fél alomsz-férel nyomással megy át a turbiná-ra, ahol a generátor már 3000 vol-tos áramot gerjeszt és adja le a vezetékeknek.

Igy elmondva egész egyszerű és természetes. Azonban, ha a munkafolyamatokat és a munkahelye-keket, főleg pedig a munkásokat nézzük meg, bizony szomorúan látjuk:

nehéz harcot vív még az em-ber az anyaggal, a nagyobb energia nyereség érdekében.

A szénét készülő adagolja a ka-zánba, de a szék elszállítására már emberi munkát igényel. Az alagsorban, szén és kőgázzal teli levegőben, izzó és patlogó, mérges gőzökkel tele a székot emberi erő-vel szállítják a csillék. Szinte foj-a gáz és a munkásoknak ilyen hely-en kell eltölteniük a napi mun-kaidőt. Ezek óta ezt csinálják és este, ha hazamennek, még órák múlva is fekete messza szakad fej a füdjükről. 15 munkás három munkacsoportban dolgozik itt. Munkájuk egészségtelen, a ruhájuk leég, leválik, cipőjüket a szék rágja ki. Itt még a füdjük, szék-műk és a gázoktól halványavált arcuk!

S mit kapnak ezért? 69 fillér órabért. Havonta 144 forintot.

Ebből fizetik a magas lakbért és ami még hozzátartozik. Ebből kell iskoláztatni a gyermeket, kószápnéz adni az asszonynak, aki csak sir-ha a fizetést megkapja. Roggeljre egy kis kenyér meg tej, délelőn az 50 filléres ebéd. Ebből sokáig tolni az 5-6 mázsás csillék nem lehet. Ruhát venni, cipőt venni — erre gondolni sem szabad. Egész-ségi pótdíj, ruhakopótási díj is kellene ezen a rossz munkahelyen, de nem adnak.

A szénrakód munkások sorsa sem jobb enél, de még a szakmunkásoké sem.

Hiába a sok tanulás, a hosszú szolgálati év, a felelős beosztás. A közalkalmazotti fizetési osztály olyan alacsony fokozatba sorolja őket, ami nem főg serkentőleg hatni a munkásképzés, a szaktu-dás emelése szempontjából. Az üzemvezető főigépsz, Körösztűs elvtárs, ak 17 éve van a vállalat-nál, tövirő-hegyire ismeri a gépe-keket. Védte, óvta a lémadások alatt, helyreállította és kijavította a felszabadulás óta. Az ő és társai lelkiismeretes, életveszélyes mun-kájának köszönhető, hogy a sú-

lyos háborús károk ellenére 2 napi üzemszünet után újra mű-ködtek az áramfejlesztő gépek. És fizetésük csupán 200 forint! E-ly mozog. Ha még azt is hozzá-vevesszük, hogy állandóan túlórázni is kell, hogy inspekción szolgálat is van, meg készenléti is, amit nem fizetnek ki, nem nehéz megál-lapítani, hogy

a világiatási munkások kze-lése igen alacsony a végzett munkájukhoz képest.

Ezen változtatni kell. A felszabadulás óta javították há-zilag a nagy munkát igénylő há-borús károkat. Építik az új ké-ményt és helyreállítják a hűtőtornyot. Elvezetik a fűtelézet az alagsorból, amit 30 óta sem csinál-tek meg a vállalat régi műszaki vezetői. A sérült kondenzátor mo-torja helyett másikat szereztek az oroszok segítségével. A bomba ál-tal elpusztított transzformátorhoz helyett más transzformátortokaj állították fel a gépteremben és most már újra a 15.000 voltos á-lakított áram halad a 11 vidéki város és község számára a távve-zetékeken.

Közben a munkásjelölet intenzí-nyekről sem feledkeztek meg — mondja Makraney elvtárs. A munkások új öltözöt és fűtött építel-tek, ahol kád és zuhany és ál-landó hideg és meleg víz áll ren-delekezésre.

A vízműveknél már más hajok vannak. Régen nem voltak tisztítva a kúvak és ennek kö-vetkeztében nagy az iszaposo-dás.

Most már dolgozik egy munkás-csoport a tisztításnál. Új kúvkra is szükség lenne, mivel néhány már teljesen használhatatlan. Ez az oka annak, hogy nem tudnak a vízterében elegendő mennyi-ségű vizet lárolni. Persze, ez a la-kosságot nem vigasztalja meg ak-kor, ha a csapból víz helyett csak szorjogás hullázik. Sürgősen gondoskodni kell tehát, hogy a jel-folyamán fennakadás ne legyen a vízszolgáltatásban.

A gázellátást teljesen a nyír-gesádi-úji hőforrás határozza meg.

A háború a gázfejlesztő készülé-keket helyrehozhatatlanul elpusz-tította. Csak új berendezés telé-lítésével lehetne a mai helyzeten lényegesen változtatni, erre azon-ban a mai nehéz körülmények miatt hosszú ideig nem kerülhet sor. Napi 3000 köbméter gáz hoz-lejzintre a hőforrás, de csak 2400 köbméter marad, mire a gázár-tályba jut. Ezzel tehát lakaróko-san kell bánni.

A dolgozók itt is megmutatták, hogy kell újjáépíteni. A két mun-káspárti üzemvezető, Körösztűs elvtárs a Kommunista Párt, Bíró Béla elvtárs a Szocialdemokrácia Párt részéről a többi 420 dolgo-zó támogatásával dolgoznak, hogy fennakadás ne legyen Debrecenben a jelí villany-, víz- és gázszolgáltatásban. Dolgoznak sokat és ke-vés bérért. De, mint mondják, a küzért teszik és ez ad erőt, hogy megvárják sorsuk jobbrafordulá-sát.

Mi ehhez még azt lehetjük hoz-zá, hogy

ilyen alacsony fizetésekkel, kvajiffkált, felelősségteljes munkát végző alkalmazottja-kat dolgoztatni nem szabad. Sürgősen javítani kell a vállalat alkalmazottainak fizetésén, mert csak ez biztosíthatja a valóban zavartalan üzemvitelt.

Manapság gyakori Sokan tévesen magá-gati kultúrát, keres-nok rajta, pedig a "at" egyszerűen azo-megnyilatkozásoknak amelyre a polgár s amely életét irán-itt a tudományos polgárságot értjük kat, gyártulajdonos-vényeseket és máso-a kispolgárokat, aki-almódját, szokás polgárnak képzelik nem pedig a halaba-gat. A polgárság on-án állott, de ezek jártak. Ma már az mőkészek számára, olótól osztályérde-ség. De igazi a más.

A polgár életéje lődősség, hanem nem előt, a házaso-ga, a férfitak leg-mindig befejezik. Hiszen életelőjüket-gár regényben is, f-azt óráit kedveli, a lakozik. Ami a ve-zárára az „propo-

Gyűvaság

A kereszténység önfelelőzdés bajnok-gál, — amíg nem. Amikor cselekedni „oszd szét a le va-gányok között!” a magántulajdon esze-helyezkedik. Kijelen-demes harcra, me-sem lesz soha a fő-gazdag és szegény, volt és lesz — jelen-eszmék rendfihetel-e-vinte az is boldog-cól. Látszatra testy-de szívében a leglét-és individua izmus-kööségeit szívóul példaul csak mákig verbuvalni. A polgá-rárléteitől is. Látsz-í-félt az egyéniség-máz, hiszen a polgá-

A tohaji vására voltak. Igaz vásá-ban lehet. Legalább-zeletében.

— Bizonny iam, vására mentünk, anyám mindig így-lami olyat, ami volt, olyan régen, í-sem volt.

Egyszer Katona-jött fel hozzánk. Akkor már jödeje-laktunk. Akkor ism-azzal a lepedőbe kö-tyuvál, amit nagy-nah" emlegetett. E-néhémelek ilyen volt. Amikor léptél, úgy-látán, mint valami nagy, fehér léggöm-látszót, mert fehér-alakú, de néhéznek-csa nénem nagyokol-ta.

Ilyet cipelt nagy-lahányszor a tohaji-hajlakonték és így-kon jártak a Tohaji-vényeket és utakol-aszonyai is.

— Hej de sokat-sóhajtott nagygyár-bizony a zűzáadás nyú foglalkozás. S-nek bajosan szokot-nyebbik vége jutni, pedig szegények-nég anyámék is n-tak a hegyre. Szem-világihres galambó-szolgáltta nagygyár-láda. Mikor nagy-ur" lett, akkor is-vaadtak. Igy vetőd-Szovátról apám is-nak, amolyan se lá-illeszkedő cseléde-szültem én is a L-Nagygyár tizenhá-ny apám tizenhelenben-után, hogy én me-

A Debreceni Hajlított Bútorgyár és Fakereskedelmi Rt.
Gyártmányai kiváló minőségűek, szép Hirdetés és központi iratok: kivitelben készülnek és olcsók **PIAC-U. 32.**

Óvja magát a marxista könyvtől. Úrható, hiszen idealista. De a polgár az idealista filozófusokat sem olvasa, sőt még a Bibliát sem. Egyetlen kultúrája az illemködés szabályai. Névmagyarosításán rágaskodik az y-hoz. Fontosnak tartja, hogy nemzeti származásának higgyék. Külpolitikájának alapelve: Területet! — ha az egész nemzet belepustul is. Minden szomszéd országát ellenséggé tenni. De van egy másik oldala is a dolgoknak. Egyidőre a szomszéd országokban nem a kommunisták, hanem a magyar nép halálra ellenségeinek a győzelmét kívánja. E kettő jól megírja a polgár lelkében. Nem maradnak össze. Nemzetboldogító alapelve: idegenek beolvadására. Hízlatni a sorány magyar népet. De soha nem gondol viszont saját magyar munkásaink és parasztaiknak szaporítására és felemelésére. Mert nem a nép fáj neki. Nála a nemzet első sorban a terület. S a magyar nép? — Ahhoz semmi köze. Inkább az egész nemzetet feloldani, ha egy települést földet lehet szerezni. A szomszéd népek eleni vad gyűlölet és a kereszténység az ő megítélés szerint: pusztapajzások. Sőt, aki ezzel szembeáll, az nem „keresztény és nemzeti”. Egyszerre nemzetellenes és nemzetközinek lenni, tehát más népeket is embernek tekinteni, ez számára abszurdum. Szerinte csak a gyűlölet egyezik össze Krisztussal.

A munkások, a baladó értelmiség már régen lezámolt a polgári életformával. Tudósként, egyetemi tanárok, lelkészek, akik komolyan veszik a kereszténységet, ösztönöznek a polgárságot. De nemcsak utálni kell, harcolni is kell a polgári gondolat ellen. A gondolat szent szó, kár lealacsonyítani ilyen szemléli mosék megjelölésére. Az eszme lehet jó és szép, annak ellenére, mert a megvalósítók gyarlók. De az eszme nem lehet ürügy arra, hogy egyik ember a másikat kirabolja. Képviselet a polgári gondolat harcosai? Krisztus? Nem! De még a nemzetet is a nyugati kultúrát sem. Hanem magukat és osztályukat!

BALOGH ELEMÉR.

ELFOGTÁK A VÁMOSPÉRCSI OLAJMALOM EGYIK FOSZTOGATÓJÁT

Debreczeni János, a vámospércsi olajmalom vezetője már több ízben feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek feltörték az üzembetűsítést. Péntek éjjel ismét gyantás zajt hallottak és amikor megnézték, látták, hogy négy ember akar betörni a malomba. A tettesek, amikor felfedezték őket, futásnak eredtek. Az egyiket, Kereszt Istvánt elfogták és a felülvizsgált munkások alaposan helybenhagyták, majd átadták a rendőrségnek. A többiek kézrekerítésére a nyomozás megindult.

HÓRA ÉKSZER, ÓRA szaküzlet és műhely
Városháza **PIAC-U. 20.**

Roth Adolt és Tarsa POSZTOKERESKEDŐ a régi helyen árusít **KISTEMPLOM BAZÁR**

Megindult a légi postaforgalom Budapest-Debrecen között!
Valódi légi posta levélpapír (10/10)
eredeti gyári áron
Székely Andor
papírkereskedelmi és bizományi üzletében
Rákosi Jenő (Ságvári E.)-u. 4.
Eladás csak viszonteladónak!

Megfejtették a népbíróságon egy fasiszta papnövendék karikatúráját

Holling Ferenc szerénesi római katolikus papnövendék az idén májusban a szerénesi Rákóczi-utcai mozi előtt egy karikatúrát függesztett ki, amely egy sarkötvet ábrázolt, föléhajló szakállas zsidóval, aki a sírja hajlva mondja: „Soha fel nem támadunk, mert mi nem engedjük!” Egy kis nyílaskereszt úgy volt a szöveghez kapcsolva, melyből nyílánvalóvá vált, hogy antiszemita tendenciával készült a karikatúra s azt akarta szimbolizálni, hogy a még most is létező nyílaskereszt és ennek hívei nem engedik a zsidóság életrekelését.

A fasiszta papnövendék és védőügyvédje azonban sokkal érdekesebb értelmezést adtak a népbíróság előtt ennek a karikatúrának. Szerintük az egész kis allegorikus kép azt akarta szemléltetni, hogy a zsidóság nem engedni feltámadni az egyszerű már sárba-tett nyílaskereszt mozgalmat. Mivel az eredeti kép kézen-közön időközben eltűnt, egy a vádlott által később rekonstruált ábrát mutatott be a védőügyvéd, amely természetesen az általa belemagyarázott tendenciával készült. Kellő bizonyíték hiányában a népbíróság felmentette ugyan a vádlottat, de a népgyűlés fellebbezése folytán a NOT-hoz fog felkerülni az ügy. Hátha ők is értenek a rejtvényfejtéshez?

Óriás gyárkémények alatt apró házakban küszködnek a Rákosi-telep dolgozói

Hepe-hupás földutak, apró rozoga vityillók és füstös odúk jellemzik ezt a telepet. Körülötte legelő, meg szántóföldek, rajta dolgozó földművesek. Mezítalbas asszonyok, gyerekek, rőzseköteg alatt görnyedve igyekeznek hazáig a hideg őszi alkonyaton. Szinte ellenkezni látszik ezzel a képpel

a néhány égtelű tőrő magas gyárkémény, amelyek mint óriások emelkednek ki az apró házak közül.

Köröskörül a szegénység tömény adagban felhalmozva és a sok panaszbaj, amelyiknél csak az apró gyermekek száma több.

Közben az öreg este vakokéjé borul az utcákra. Kij gondoljt utcai világításra? Rendezett, kitépitett utakra? Vagy csalornázásra? Pedig ne higgye senki, hogy egy Isten-hátamögötti faluban vagyunk. Dehogyan! Csak Debrecen egy külsőségén, a Rákosi-telepen. Neve nem régi, még ma is sokan csak Téglavételek hívják.

A téglagyárak munkásai kezdtek a települést félszázadja.

A téglakartell vezéreinek voltak hűséges robotosai — saját nyomoruk árán. Valamikor megígérték, hogy a téglagyártáshoz szükséges agyagföld helye a kitermelés után a munkásoké lesz. De a város akkori csavarosozó polgármestere természetesen hozzáfűzte, hogy „jogelisméréssel”. Mi tudták azt a szegény téglavételek, hogy ez csupán „nesze semmi, fogd meg jól”. Próbálták aztán perelni a várost, de hol találta meg akkor a munkás a maga igazát? Csak a huszas évek elején kezdett benépesülni a telep, amikor a város már örült annak, hogy a szegények a külsőségekre húzódnak. A téglagyárak is szaporodtak, így munkások is jöttek más vidékről a gyárakba.

Igy fejlődött a Rákosi-telep, ha ez a rendezetlen települést a fejlődés szóval lehet jelölni.

Csupa agrárszakadt szegény ember lakja. Napszámosok, gyári munkások és kiserzt földművesek is.

Ma már a földművesek közül sokan a magukén szánta-területek. Persze, kevés az igazonó állat, mezőgazdasági eszközök hiányosak. A házak rendbehozására nem lehet. Szerencse, ha vetőmag leg szükséges. A munkások egy kísérése is a megélemben dolgozik végre, a munkaszövetkezet kemencéiben termeli a téglat. Kemény, ejszánt harcot vív ugyan még a menekülésből visszatért, azelett éhbéren dolgozó, embertelenül kizsák-

mányoló régi tulajdonosok ellen, ennek ellenére munkájuk gyümölcse: szép, pirosra égetett téglák és cserép kerül ki a munkások által vezetett Hortobágyi Munkászövetkezet téglakemencéiből.

De még mindig sok a más hasznát gyarapító, sápadt, lerongyolt munkás a telepen. Jogosan vetik fel a kérdést:

ők is debreceniek, értizetek óta laknak a városban területén, miért nincsen hát nekik, Rákosi-telepleknek járható útjuk.

Autó oda el sem juthat az őszi esőzések beálltával. Szinte el vannak ilyenkor zárva a városotl, mert minden belevész a tapadósnylós sárba. A város három és fél kilométerre van, oda kell piacra járni. Pedig itt is megcsinálhatnák úgy, mint a Szabadságtelepen. Villanyvilágítás is kellene, utcaira is, a házakba is. De, ami a legfontosabb, hogy valamilyen közúti jármű, villamos, vagy autóbussz járjon ki a telepig; ne kelljen annyi cipőtalpat koptatni, időt fecsérelni a városban a dolgozóknak.

Természetesen ezek a bajok és panaszok nem újak, de orvoslásukra a munkáspártosok kívül mások nemigen gondolják.

A Kommunista Párt volt az első, amely várospolitikai programjában világosan körvonalazta azokat a teendőket, amelyeket a telep és lakói érdekében haladéktalanul meg kell kezdeni.

Foglalkozik ezt a tervezet a telep a közigazgatási kérdések terén is, a városrendezés során pedig az alábbi balázott követelési tartalmazza:

„Követeljük a Rákosi-telepen, illetőleg a Kishegyesi-úton lévő szükséglakás-telep sürgős rendbehozását, ajtókat, ablakok építését és a lakótelepnek szoba-konyhás lakásokká való átalakítását. Követeljük a szükséglakás-telep közötti lévő Töldek konyhakert céljaira való szétosztását, gyermekjátékoszótér és lubickoló építését.”

Még más követelések is vannak a tervezetben, de annak ellenére, hogy a közgyűléshez augusztus végén benyújtott javaslatra ki-mondták, hogy 30 napon belül egy bizottság tegyen részletes előterjesztést, ma sem történt ezirányban semmi. Így hát a Rákosi-telep továbbra is maradhat a nyomor és a sár emberhez nem méltó fészke, nem kis szegényére a civisvárosnak.

(V. L.)
Gyönyörű kabátot, kosztümöt készít a **PAPP** modellszalon
Üzlet: Szent Anna-utca 12. szám

12 SZAKOSZTÁLYAL

lendületesen dolgozik a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság

Debrecen kulturális fejlődésének egyik komoly biztosítéka a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság nemrég megalakult különböző szakosztályai. Majd minden nap összeül egy-egy szakosztály, hogy megbeszéljék s

előkészítsék azokat az anyagokat, műsört, tudományos, vagy ismeretterjesztő előadást, amellyel a fél folyamán rendszeresen fognak a nyilvánosság elé lépni.

A székház elsőemeleji helyiségében éppen a zenei szakosztály ülésére nyitjuk az ajtót. Ott találjuk dr. Juhász Géza professzort, a Társaság elnökét, dr. Pukánszky Béla professzort, a zenei szakosztály elnökét, Galánffy Lajost, a zenedirektorát, dr. Lükő Gábor professzort, a népművészeti szakosztály elnökét, Csillag Miklós kultúratanácsnokot, Gósztonyi Üzletigazgatót, dr. Gacsályi Sándor tankezelőt főigazgatót, a pedagógiai és filozófiai szakosztály elnökét, Harsányi Zoltán középiskolai tanárt, dr. Tóth Endre városi tisztviselőt, Bérés János egyetemi lektort, dr. Benkő Györgyné középiskolai tanárt, a Társaság könyvtárosát, Fáy Árpádnét és Demelernét, a Társaság két legjelkésebb nőtagját, akik a főtükéri és szervező tükéri teendőket látják el.

A megbeszélés az orosz forradalom november 7-iki évfordulójának megünneplését van hivatva előkészíteni. Ünnepi beszéd, amelyet minden valószínűség szerint Kárácsy Sándor egyetemi tanár fog tartani, zeneszámok, énekpar, népi orosz táncok alkotják a műsört.

Dombrovsky József nyelvemléter, a magyar honvéd parancsnokság fordítója, aki itt az orosz nyelv tanítását vállalta, csillogó szemmel meséli, hogy várakozáson felel sok a hallgatója a Társaság orosz nyelvtanfolyamának. Amnyira, hogy még dr. Bihar József és Bérés János kollégák is vállalták

tanítást — mondja. — Így most három orosz tanfolyamunk van. Nagyrészt fiatalok a hallgatók de olyan lelkesek, hogy öröm veük foglalkozni. Mint nyelvenester, aki angol, francia és még néhány nyelvet tanítok, az orosz nyelvet a magyar nép számára több szempontból is fontosnak találom. Praktikusabból: mert a szomszédaink nagyrésze is szláv és a közvetlen kapcsolatok szinte elengedhetlenné teszik az orosz nyelvtudást. Irodalmi szempontból: a legizsibáltabb és legszebb irodalmat, Puskin, Lermontovot, Dosztojevskijt olvashatják — eredetiben. Végül, de nem utolsósorban a politika szempontjából, hiszen mást, mint szovjetbarát politikát folytatni, csak öngyilkosság lehet a magyar nép számára.

Természetesen a többi szakosztályban is folyik már az élénk előkészítő munka a téli előadás-sorozatára, amelyet helenként egyszer a Déri-múzeumban fognak megtartani.

Eddig 12 különféle szakosztály működik. A tagság, melten az utóbbi időben sokan léptek be, 900-ra tehető

s ebben minden társadalmi réteg képviselve van. A szakosztályok vezetői mind a város szellemi kiválóságai közül kerültek ki, de teljes összhangban dolgoznak a fizikai munkásokkal a közös nagy cél, a kultúra fejlesztése érdekében. Bár az anyagi lehetőségek ma még igen korlátozottak, mégis gondolkodnak arra, hogy közvetlen kapcsolatot vegyenek fel a szovjet fővárossal, irodalmi, művészeti és zenei művek kicserélése céljából. Más nagyszabású tervek is szerepelnek még a programban.

Ezek is bizonyítják a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság rohamos fejlődését, tavalyi tavaszi megalakulásától, az ideai szépen megrendezett debreceni kongresszuson keresztül az életképes szakosztályok mostani működéséig.

Kitűnően sikerült a MaDISz repülőgépmo-dell kiállítása

Nagyszabású repülőgép modellkiállítás és verseny volt Debrecenben a MaDISz repülőszakosztály rendezésében. A kiállítás a MaDISz belvárosi helyiségében volt és annak ellenére, hogy alig egy napig tartott, mégis közel ezer látogató nézte végig.

A kiállításon felépített miniatűr repülőgéptípus ügyszólván minden repülőgéptípus képviselve volt, természetesen kicsinyben. Nem is beszélve arról, hogy műszakilag egészen különleges modellek szerepeltek, melyek közül több a másnap megtartott versenyen is részt vett. Ilyen kiállítás repülővonal-közösben még nem igen volt Debrecenben. A modellezők szépen kitétek magukért, bár a MaDISz repülőszakosztályának szinte lehetetlenül sok akadályjal kellett megküzdeni. Ez a kiállítás bizonyosságot tett a modellezők éniakarása mellett és buzdításul szolgált a többi modellezőknek arra, hogy lehet dolgozni és ügyszólván semmiből is lehet építeni, csak akarni kell.

tudott befolyásolni, nagyon szép eredménnyel zárult. Meg kell említeni az egyik MaDISz-tag modelleiről. Ez az országos versenyen is csúcseredményt ért el, most pedig 7 perc és 40 másodperc után az időbiztos szemével eltűnt és még a mai napig sem lett meg.

Ift is igen különleges mechanikai megoldású modellek szerepeltek. Többek között egy félapos megoldású modell, amely ügyesen a startnál számított 5 perces repülés után a gépet leszállásra kényszerítette. Így a gép nem „szökhetett” meg.

A nyíregyháziak igen szép és értékes modellekkel szerepeltek és csak a rossz időjárásnak mulott, hogy komolyabb eredményt ne tudtak elérni.

Úgy a kiállítás, mint a verseny ferszerűen és minden zökkenő nélkül zajlott le és a következő versenyen bizonyosan Budapest és a Dunántúl is képviseltetni fogja magát.

RESZLER zománc leverhetően
Motorkerékpár, kerékpár
speciális égetett zománcozása **Reszlernél** fényező- és műszerész-mester
Salétrom-utca 10. szám.

HANGVERSENY

Mozgalmass hete volt az elmúlt hét. S városi Zeneiskola tettek hangversenyt a jayára. Az ismeri de- zek: G. Hoór-Tem- Galánffy Lajost, ght, Erdész Mihály, Tihamér változatos es- szotok, P. Erllé- pianista mutatkozott. Közönség előtt szép

Csütörtökön este meny is volt. Szeren- a napon különösen volt a debreceni köz- Bika nagyerleme. me- díszterem egyrészt- lett halgatóssággal. Bika nagyerlemben egybegyűltek közül- hetett volna elege- hangversenyre egy- úgr a kamarazene- éreke vasfeszítégek- tett jelen a Strausz- sán. Mégsem helyes- böző intonmények- besező előadásai ido-

Kamarazene a- eredeileg a kisebb- közönség számára- műveket ártették, m- temben két, három- hangszere, de ne- olyan műveket tar- neknek, amelyeknél- fontos szerepet, de- lyedést is igényel, a- az előadók, mind a- ró. Az előadó mű- ban azt kívánja, h- jukat tompítva, tel- jának az együttes- hangszereknél sző- eszményi kamara- erebesség és nagy- **Debreceni Vonós** meg- tákozott együttes (B- Budai Béla, Maros- dász Mihály) idősé- ghez a tisztul- Ürömmel és szere- öket a tükélelekedé- jukon, mert alkal- hogy egyébként rit- veket hallgatasson- meg. Ezúttal Schu- után kiadott (post- 6-moll vonósnyé- (ajad: Dvorzak) m- művet hallottunk- ban a zongorasz- Magda Jászok. A- Pukánszky Béla- tokban gazdag, ké- adása vezette be- Ady Társaság érde-

A Strausz-hang- gököl, egyreleget- adók elő a honvé- László vezényelté- erőseége: kitűnő v- ahogy van, magja- versenyzéseiknek- kolo munkássárá- ceni kultúrának.

A hangverseny- űrnagy konferé- féle ó könnred, ce-

Takarék Folyósz
Övadhitevek v-
Törzsbefizetk he-
Tülekések: ha-
Külföldi Sö-
KOSSMÍN-

NÉZZ
REG EN IS
VAG
SÁNDOR C
RUH
KIRAKATA
PIAC-U. 33. S.

